

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 1Csp/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620200233
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2020:8620200233.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudkyňa JUDr. Jana Keselicová, v právnej veci žalobkyne K. T., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXX/XX, XXX XX E., občan SR, zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený JUDr. Katarínou Hegedüšovou, advokátkou, so sídlom Majerníkova 3/A, 845 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 315,19 eura, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 315,19 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na súde dňa 6.2.2020 domáhala zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 315,19 eura.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod p. zn. 4Csp/54/2018 o vydanie bezdôvodného obohatenia, som bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky, úspešná, rozsudkom Okresného súdu Svidník, pod sp. zn. 4Csp/54/2018, zo dňa 5.3.2019, ktorý sa stal právoplatným 29.3.2019. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: Súď prvej inštancie s prihliadnutím na obsah spisu - listinne do^kazy rozhodol spo^sobom uvedeným vo vy^roku tohto rozsudku. Z^alobne^mu na^vrhu vyhovel a uloz^il z^alovanej strane vydat^ z^alobkyni bezdo^vodne^ obohatenie vo vy^s^ke 315,19 eura spri^slus^enstvom (vy^s^ka bezdo^vodne^ho obohatenia predstavuje rozdiel medzi celkovým bezdo^vodným obohatením (bod 6 odo^vodnenia 1640,62 eura z^alobkyn^a zaplatila - 500,00 dostala u^ver = 1140,62 eura) 1 140,62 eura a sumou 825,43 eura, ktora^ uz^ bola titulom bezdo^vodne^ho obohatenia priznana^ rozsudkom tunajs^ieho su^du (bod 7 odo^vodnenia) (1140,62 - 825,43 = 315,19), s u^rokom z^omes^kania vo vy^s^ke 5,00 % roc^ne zo sumy 315,19 eura, od 18.8.2018 do zaplataenia, do troch dni^ od pra^voplatnosti rozsudku, pric^om tento stav c^o do vy^s^ky sumy nie je sporny^, ta^to predstavuje vy^s^ku bezdo^vodne^ho obohatenia, ktoru^ z^alovana^ strana namietala ty^m, z^e ide o res iudicata, ktora^ predstavuje neodstranitel^nu^ preka^z^ku konania, existencia veci rozhodnutej, na ktoru^ je su^d povinny^ prihliadat^ (bod 8 odo^vodnenia - pra^voplatny^ rozsudok Okresne^ho su^du Svidni^k sp. zn. 4Csp/10/2016, zo dn^a 25.1.2017 v spojeni^ s rozsudkom Krajske^ho su^du v Pres^ove zo dn^a 29.5.2018 sp. zn. 24Co/91/2017-59, pra^voplatny^ 13.7.2018). Na^mietku z^alovanej strany su^d prvej inštancie prijal spo^sobom, z^e na tu^to prihliadol, av^sak s touto sa nestotoz^nil, nakol^ko z^alobkyn^a doma^hala sa vydania bezdo^vodne^ho obohatenia nad sumu (825,43 eura), ktora^ bola z^alobkyni priznana^ rozsudkom tunajs^ieho su^du v spojeni^ s rozsudkom odvolacieho (krajske^ho) su^du (bod 8 odo^vodnenia), pric^om v tomto konani^ z^alobkyn^a sa doma^ha vydania

bezdo^vodne^ho obohatenia z toho iste^ho za^kladu zmluvy o spotrebiteľskom u^vere c. 804001882 z 23.8.2013, preto v merite neexistuje preka^z^ka na ktoru^ z^alovana^ strana pouka^zala, nakoľko z^alobkyn^a sa doma^ha vydania bezdo^vodne^ho obohatenia nad sumu 825,43 eura ata^to predstavuje sumu bezdo^vodne^ho obohatenia 315,19 eura spo^sobom ako je vys^šie uvedene^, teda na^mietka je nedo^vodna^, pric^om na tento stav aj sama z^alobkyn^a pouka^zala v z^alobnom na^vrhu (bod 1 odo^vodnenia), c^o su^d prvej ins^tancie titulom takto podane^ho z^alobne^ho na^vrhu tvrdenie z^alovanej strany neprijal a za^roven^ jej uloz^il povinnosť vydat^/zaplatit^ z^alobkyni bezdo^vodne^ obohatenie v sume 315,19 eura, pric^om su^d zobral zretel^ na argumenta^ciu z^alovanej strany ohl^adom vydania bezdo^vodne^ho obohatenia z akych su^m ta^to pozosta^va, av^sak z^alovana^ ty^mto na^rok z^alobkyn^e nespochybnila, nakoľko z^alobkyn^a toto zaplatila (bod 6, 8 odo^vodnenia). V konani^ bolo preuka^zane^, z^e medzi sporovymi stranami (z^alobkyn^ou a z^alovanou) bola uzavreta^ zmluva o spotrebiteľskom u^vere c. 804001882 z 23.8. 2013, tento stav bol preuka^zany^, preto su^d v su^lade s touto argumenta^ciou a listinnymi do^kazmi vo veci rozhodol, teda z^alobne^mu na^vrhu vyhovel v celom rozsahu. Su^d prvej ins^tancie k zmluve o spotrebiteľskom u^vere dopl^nuje, z^e predmetna^ zmluva o spotrebiteľskom u^vere je pi^sana^ malym pi^smom, niektere^ c^asti t^az^ko c^itateľne, d^alej vo veci bolo vzhl^adom na spotrebiteľsky^ vz^ťah (priemerne^ho spotrebiteľa), prinajmens^om potrebne^ konat^ v su^lade s dobry^mi mravmi, aby nenastal predmetny^ stav. Preto vo veci bolo potrebne^ rozhodnu^ť ako je vys^šie uvedene^.“ Keďže je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, primerané finančné zadostučinenie požaduje vo výške 315,19 eura, pričom nárok tak ako ho požadujem, zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný sa mienil na jej úkor, práve o sumu 315,19 eura, obohatiť.

Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom v základnej veci, t. j. rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 4Csp/54/2018, zo dňa 5.3.2019 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadostučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať, ako záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva, v základnej veci, nie je možné v konaní o primerané finančné zadostučinenia ani rozširovať ani zužovať.

3. Okresný súd Svidník v predmetnej veci vydal platobný rozkaz, č. k. 1Csp/9/2020-16 zo dňa 9. marca 2020.

4. Žalovaný dňa 24.4.2020 podal odpor voči platobnému rozkazu, ktorý odôvodnil tým, že žalobca v postavení dlžníka uzatvoril so žalovaným v postavení veriteľa dňa 23.08.2013 zmluvu o úvere č. 804001882, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 500,- Eur (ďalej v texte len ako „Zmluva“ v príslušnom gramatickom tvare). Predmetné ustanovenie síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadostučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadostučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadostučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení. Žalovaný má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie vydané v konaní vedenom Okresným súdom Svidník pod sp. zn. 4Csp/54/2018. Žalovaný má za to, že rozsudok Okresného súdu Svidník má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie. Žalovaný považuje vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu prípadne priznanie náhrady finančného zadostučinenia za neprimerane. Podľa čl. 2 ods. 1, 2 CSP, ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Žalovaný má za to, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadostučinenia. Žalobca neodôvodnil jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo-právneho vzťahu medzi ním a žalovaným. Podľa čl. 5 CSP

„Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu.“ V tomto kontexte je dôležitý gramatický výklad slova „primerane“. Krátky slovník slovenského jazyka (štvrté, doplnené a upravené vydanie. Redigovali: J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj. Bratislava: Veda 2003) príslovku primerane spája so slovom vhodne. Takisto synonymický slovník slovenčiny (tretie, nezmenené vydanie, Veda 2004) spája slovo primerane s významom vhodne, vyhovujúc požiadavkám, spĺňajúc požiadavky, náležitým spôsobom. Slovník slovenského jazyka z rokov 1959-1968 (hlavný redaktor dr. Štefan Peciar, CSc. Bratislava:

Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1959 - 1968) vykladal pojem prídavného mena „primeraný“ ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý.

Ako bolo uvedené vyššie priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Porušenie práve by nebolo možné napraviť inak napríklad v tom prípade, ak by žalobcovo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo premlčané. Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nie len jeho deklaráciu. Žalobca má za to, že opätovné sankcionovanie by bolo vzhľadom na prechádzajúce konanie neprimerane prísne. Žalovaný je ďalej toho názoru, že žalobcovi žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadostučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek právneho dôvodu. Primerané finančné zadostučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Primerané finančné zadostučinenie predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie žalobkyne požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak. Toto však nepredstavuje daný prípad. Žalovaný si na tomto mieste dovoľuje požiadať súd, aby pri posudzovaní žalobcom uplatneného práva posudzoval konkrétne okolnosti týkajúce sa vzťahu žalobcu a žalovaného a pri rozhodovaní vzal do úvahy aj konanie žalobcu, ktorý sa domáha vydania finančného zadostučinenia napriek tomu, že sám konal v rámci kontraktáčného postupu ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru; nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. Žalobca svojim podpisom na zmluve ďalej prehlásil, že si zmluvu prečítal, že ju uzatvoril vážne, zrozumiteľne, nie v tiesni ani za nápadne nevýhodných podmienok.

„Přiměřené zadostučinení je chápáno jako nástroj k odstránění újmy nemateriálního charakteru, tedy nikoliv jako náhrada za způsobenou materiální škodu.“ K tomuto Najvyšší súd Českej republiky uviedol: „Právní praxe i teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadostučinení je nárokom, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadostučinení neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha.“

Za spornú považuje žalovaný aj výšku požadovanej náhrady finančného zadostučinenia. Žalobca nijako relevantne neodôvodnil výšku požadovaného finančného zadostučinenia (odhadom určené), ktoré určite nie je primerané a čo teda považuje za primeranosť.

§ 3 ods. 5 ZoS je zákonným ustanovením s relatívne vágnoú hypotézou. Predpoklady priznania finančného zadostučinenia sú nasledujúce: porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej ZoS a osobitnými predpismi, úspešné uplatnenie porušeného práva alebo povinnosti, primeranosť zadostučinenia, zodpovedná osoba.

Všetky vyššie uvedené predpoklady priznania finančného zadostučinenia musia byť naplnené kumulatívne, t. j. nepostačuje naplnenie len niektorých z nich, ale musia byť naplnené všetky súčasne. Vágnosť pojmu „primeranosť“ umožňuje subjektívny výklad a v praxi spôsobuje aplikačné problémy. V zákone nie je bližšie konkretizované podľa akých kritérií sa má posudzovať, či je priznanie finančného zadostučinenia primerané. Účelom predmetného ustanovenia je často deklarovaná generálna prevencia, ponímaná najčastejšie ako prostriedok zamedzenia zneužívania silnejšieho postavenia dodávateľa v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia však nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo - právneho vzťahu. Dodávateľ spotrebiteľa (v danom prípade žalovaný žalobcu) nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo - právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ (žalobca) neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nesmie slúžiť na duplicitné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Primerané finančné zadostučinenie ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky a konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu, tak ako je to v prípade náhrady škody. Napriek tomu súd priznal žalobcovi sumu vo výške 422,- eur. Primerané finančné zadostučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť odporcu alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti (v zmysle generálnej prevencie). Sankčná funkcia primeraného finančného zadostučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. Jazyk európskych predpisov a judikatúry

akcentuje najmä druhú funkčnú zložku sankčnej funkcie, teda funkciu preventívnu. Nemožno však opomenúť, že práve inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou. Preventívna funkcia primeraného finančného zadosťučinenia má pôsobiť naprieč existujúcich spotrebiteľských právnych vzťahov, t. j. má pôsobiť aj na dodávateľa ale aj na spotrebiteľa. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia každému subjektu, t. j. aj subjektu spravajúcemu sa ľahostajne v žiadnom prípade nemožno chápať ako pozitívne preventívne pôsobenie. Práve naopak, takýto postup v aplikačnej praxi súdov by mal za následok ľahostajnosť každého spotrebiteľa, ktorý dôverujúc bezhraničnej ochrane súdov, bude vstupovať do akéhokoľvek právneho vzťahu bez toho, aby sa spoliehal aj na vlastný úsudok. Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu, pokiaľ však žalobca poukazuje na skutočnosť, že sa úspešne domáhal svojich spotrebiteľských práv, na druhej strane je potrebné uviesť, že to bol žalobca, kto žiadal o úver. S poukazom na vyššie uvedené, za daného stavu a s ohľadom na opakované ľahostajné konanie žalobcu, výška uplatneného finančného zadosťučinenia nezodpovedá svojmu účelu, teda pôsobiť preventívne naprieč existujúcich spotrebiteľských vzťahov. V danom prípade nie je priznaním finančného zadosťučinenia naplnená jeho preventívna funkcia ani z toho dôvodu, že žalovaný v novovzniknutých spotrebiteľských úverových vzťahoch už niekoľko rokov nepoužíva vytykané nedostatky. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma sa do popredia dostáva kompenzačná funkcia (*restitutio in integrum*), t. j. navrátenia do predošlého stavu. V danom prípade bolo žalobcovi priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať.

Žalovaný poukazuje na nasledovné rozhodnutie: „Právní praxe i právní teorie jsou zajedno v tom, že nárok na přiměřené zadosťučinění je nárokem, jímž se reparuje újma nemateriální povahy. Tento aspekt vyvěrá již z podstaty tohoto nároku, který se označuje jako zadosťučinění neboli satisfakce, aby se již v názvu zdůraznila jeho imateriální povaha. Ve formě zadosťučinění, jako prostředku satisfakčního, není možno proto brát ohled na prvky, které mají materiální povahu, poněvadž materiální reparaci tento právní prostředek ochrany proti nekalé soutěži neslouží. Nárok na přiměřené zadosťučinění je dále nárokem, který má převážně, popř. výlučně objektivní charakter. Dovojuje se, že je nárokem „objektivním, který není vázán na naplnění jakýchkoli subjektivních podmínek“ (Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol.: Obchodní zákoník, komentář, 7. vydání, C. H. Beck 2002, str. 148). V rozsudku ze dne 25. 3. 1998 sp. zn. I. Odon 45/97 Nejvyšší soud dovodil, že „přiměřenost výše peněžního zadosťučinění musí být posuzována jak z objektivních, tak subjektivních hledisek“ (srov. též Faldyna, F. a kol. - autor příslušné části Hajn, P.: Obchodní zákoník s komentářem, I. díl, Codex 2000, str. 143.) V každém případě jsou subjektivní momenty z hlediska výše přiměřeného zadosťučinění pouze momenty doplňkovými.“ (Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29 Odo 652/2001, zo dňa 18.09.2002).

Žalobca nijakým spôsobom nešpecifikoval v čom spočívala nemajetková ujma odôvodňujúca priznanie zadosťučinenia, teda nie je zrejme aká ujma bola spotrebiteľovi spôsobená. „Výše soudem přiznaného zadosťučinění musí odpovídat výši přiznaného zadosťučinění v případech, které se v podstatných znacích shodují a významnější odchylka je v tomto směru možná jen tehdy, bude-li též soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna. Neshledá-li soud takový případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy. Soud přitom neopomene uvést podstatné společné a rozdílné znaky a v odůvodnění svého rozhodnutí vysvětlit, jakým způsobem se tyto společné a rozdílné znaky promítly do výše stanoveného zadosťučinění, tj. z jakého důvodu je přiznané zadosťučinění přiměřené ve srovnání s jiným zadosťučiněním přiznaným z jiného právního důvodu. Nebude-li možné postupovat ani podle jiného případu náhrady nemajetkové újmy, je třeba stanovit přiměřené zadosťučinění v takové výši, která bude odpovídat ekonomické realitě České republiky a tomu, co by obecně bylo vnímáno jako spravedlivé (např. s ohledem na cenovou úroveň nebo výši průměrné mzdy).“ (Rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30 Cdo 1747/2014). Ako ale špecifikoval Najvyšší soud Českej republiky nebezpečie vzniku ujmy musí byť reálne, nie vyšpekulované a zároveň rozsah tejto ujmy by nemal byť zanedbateľný. (Rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 32 Cdo 139/2008 zo dňa 29.04.2008). Konanie Žalobcu formou žaloby na priznanie finančného zadosťučinenia nie je adekvátne okolnostiam. Žalobca sa teda mohol brániť primerane aj iným spôsobom, než zľahčovaním svojho neobozretného a ľahostajného konania. Žalovaný má za to, že domáhanie žalobcu primeraného finančného zadosťučinenia, nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, nebolo by vhodné ju priznať a nebola náležitým spôsobom odôvodnená.

5. Podľa § 267 ods. 3 CSP, ak čo len jeden zo žalovaných podá včas odpor s vecným odôvodnením, súd zruší platobný rozkaz v celom rozsahu a nariadi pojednávanie. To neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>.

6. Uznesením č. k. 1Csp/9/2020-30 zo dňa 5.6.2020 súd zrušil platobný rozkaz.

7. Predmetom konania bolo zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 315,19 eura.

8. Na pojednávaní dňa 24.6.2020 zástupca žalobkyne zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhol žalobe vyhovieť.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci.

11. Z rozsudku Okresného súdu Svidník, sp. zn. 4Csp/54/2018-48 zo dňa 5.3.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.3.2019 a vykonateľnosť dňa 2.4.2019, súd zistil, že žalovaný bol zaviazaný zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 315,19 eura s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 18.8.2018 do zaplatenia.

12. Z odôvodnenia rozsudku súd zistil, že súd prvej inštancie s prihliadnutím na obsah spisu - listinnej dokazky rozhodol spoločne uvedeným vo výroku tohto rozsudku. Žalobne mu návrhu vyhovel a uložil žalovanej strane vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 315,19 eura spríslušenstvom (výška bezdôvodného obohatenia predstavuje rozdiel medzi celkovým bezdôvodným obohatením (bod 6 odôvodnenia 1640,62 eura žalobkyňa zaplatila - 500,00 dostala úver = 1140,62 eura) 1 140,62 eura a sumou 825,43 eura, ktorá už bola titulom bezdôvodného obohatenia priznaná rozsudkom tunajšieho súdu (bod 7 odôvodnenia) (1140,62 - 825,43 = 315,19), s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 315,19 eura, od 18.8. 2018 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, pričom tento stav čo do výšky sumy nie je sporný, táto predstavuje výšku bezdôvodného obohatenia, ktorú žalovaná strana namietala tým, že ide o res iudicata, ktorá predstavuje neodstrániteľnú prekážku konania, existencia veci rozhodnutej, na ktorú je súd povinný prihliadať (bod 8 odôvodnenia - právoplatný rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 4Csp/10/2016, zo dňa 25.1.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.5.2018 sp. zn. 24Co/91/2017-59, právoplatný 13.7.2018). Namietku žalovanej strany súd prvej inštancie prijal spoločne, že na túto prihliadol, avšak s touto sa nestotožnil, nakoľko žalobkyňa domáhala sa vydania bezdôvodného obohatenia nad sumu (825,43 eura), ktorá bola žalobkyni priznaná rozsudkom tunajšieho súdu v spojení s rozsudkom odvolacieho (krajského) súdu (bod 8 odôvodnenia), pričom v tomto konaní žalobkyňa sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia z toho istého základu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 804001882 z 23.8.2013, preto v merite neexistuje prekážka na ktorú žalovaná strana poukázala, nakoľko žalobkyňa sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia nad sumu 825,43 eura a táto predstavuje sumu bezdôvodného obohatenia 315,19 eura spoločne ako je vyššie uvedené, teda namietka je nedôvodná, pričom na tento stav aj sama žalobkyňa poukázala v žalobnom návrhu (bod 1 odôvodnenia), čo súd prvej inštancie titulom takto podaného žalobného návrhu tvrdenie žalovanej strany neprijal a zároveň jej uložil povinnosť vydať/zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 315,19 eura, pričom súd zoberal zreteľ na argumentáciu žalovanej strany ohľadom vydania bezdôvodného obohatenia z akých súm táto pozostáva, avšak žalovaná týmto nárok žalobkyne nespochybnila, nakoľko žalobkyňa toto zaplatila (bod 6, 8 odôvodnenia). V konaní bolo preukázané, že medzi sporovými stranami (žalobkyňou a žalovanou) bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 804001882 z 23.8. 2013, tento stav bol preukázaný, preto súd v súlade s touto argumentáciou a listinnými dôkazmi vo veci rozhodol, teda žalobne mu návrhu vyhovel v celom rozsahu. Súd prvej inštancie k zmluve o spotrebiteľskom úvere doplní uje, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere je písaná malým písmom, niektoré časti ťažko čitateľne, ďalej vo veci bolo vzhľadom na spotrebiteľský vzťah (priemerneho spotrebiteľa), prinajmensom potrebné konať v súlade s dobrými mravmi, aby nenastal predmetný stav. Preto vo veci bolo potrebné rozhodnúť ako je vyššie uvedené.“

13. V základnom konaní súd priznal spotrebiteľke vrátenie bezdôvodného obohatenia vo výške 315,19 eura s príslušenstvom, pretože poskytnutý spotrebiteľský úver považoval za bez úročný a bez poplatkov z dôvodu nesprávne uvedenej ročnej percentuálnej miery nákladov v neprospech spotrebiteľa.

14. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

15. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

17. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

19. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

20. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

21. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žaloba je dôvodná, pričom sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalobkyne. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4C/54/2018 úspešne uplatnila porušenie práva spotrebiteľa, preto má právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie jej práva nesie zodpovednosť. Žalovaná v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4C/54/2018 dosiahla vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 315,19 eura s príslušenstvom z dôvodu, že súd posúdil spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov a žalovaný nemal právny dôvod na prijatie plnenia v tejto výške od spotrebiteľky.

22. Požadované finančné zadosťučinenie vo výške 315,19 eura považuje súd za primerané s poukazom na to, že pokiaľ by žalovaná vo vyššie uvedenom konaní nedosiahla úspešné uplatnenie svojich spotrebiteľských práv, vznikla by jej finančná ujma minimálne vo výške 315,19 eura, v prípade vedenia

exekúcie, by bola táto ujma podstatne vyššia. V neposlednom rade je významné to, že spotrebiteľka musela iniciovať súdne konanie voči dodávateľovi a tak sa súdnou cestou domáhať svojich práv. Žalovaný ako profesionál mal poznať zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj dôsledky ich absencie. Žalovaný si však ponechal platby od žalobkyne, ktoré predstavovali jeho bezdôvodné obohatenie.

23. Naviac, ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje ako podmienku vznik ujmy, ba dokonca ani spôsobilosť porušenia privodiť ujmu spotrebiteľovi tak, ako to bolo v znení zákona účinného do 9.6.2013. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, preto postačuje iba úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade preukázané bolo. Právne zastúpená žalobkyňa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Csp/54/2018 úspešne uplatnila porušenie svojich práv spotrebiteľky, keď dosiahla vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa bola aktívna a konanie sa viedlo na základe ňou podanej žaloby voči žalovanému.

24. Priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia musí byť primeraná, aby naplnila satisfakčnú, výchovnú a odstrašujúcu funkciu tohto právneho inštitútu. V konkrétnom prípade sa môže výška primeraného finančného zadosťučinenia rovnať aj majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila, resp. vznikla. V tomto konaní žalobkyňa požadovala zaplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 315,19 eura, čo súd považoval za primerané, vzhľadom na minimálnu ujmu, ktorá jej vznikla. V danom prípade výška primeraného finančného zadosťučinenia v rozsahu 315,19 eura, teda v rozsahu ujmy, ktorú spôsobil žalovaný sa javí súdu ako primeraná, aby splnilo odradzujúcu a satisfakčnú funkciu vo vzťahu k profesionálom, ktorí sa zaoberajú poskytovaním spotrebiteľských úverov.

25. O trovách strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech, preto má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Odvolať sa podáva lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolať možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).